ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

2008/0140(CNS)

11.2.2009

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου που αφορά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Donata Gottardi

PA_Legam

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να ενσωματώσει στην έκθεσή της τις ακόλουθες τροπολογίες:

Τροπολογία 1

Πρόταση οδηγίας
Τίτλος

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ***ή*** γενετήσιου προσανατολισμού	Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας***,*** γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου***

Τροπολογία 2

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(3) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις θεμελιώδεις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. ***Το άρθρο 10 του Χάρτη αναγνωρίζει το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας· το άρθρο 21 απαγορεύει τις διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγων θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού· και το άρθρο 26 αναγνωρίζει το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να επωφελούνται από τα μέτρα που έχουν σχεδιαστεί για να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία των εν λόγω ατόμων***.	(3) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις θεμελιώδεις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως ***από την Ευρωπαϊκή σύμβαση για τη διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών του Συμβουλίου της Ευρώπης, και συγκεκριμένα τα άρθρα 9 και 10 και από τον*** Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης***, και συγκεκριμένα το άρθρο 10, το άρθρο 12, παράγραφος 2 και τα άρθρα 21 και 26***.

Τροπολογία 3

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(4) Το ευρωπαϊκό έτος των ατόμων με ειδικές ανάγκες (2003), το ευρωπαϊκό έτος ίσων ευκαιριών για όλους (2007) και το ευρωπαϊκό έτος διαπολιτισμικού διαλόγου (2008) επισήμαναν τη συνεχιζόμενη ύπαρξη διακρίσεων αλλά και τα οφέλη της πολυμορφίας.	(4) Το ευρωπαϊκό έτος των ατόμων με ειδικές ανάγκες (2003), το ευρωπαϊκό έτος ίσων ευκαιριών για όλους (2007) και το ευρωπαϊκό έτος διαπολιτισμικού διαλόγου (2008) επισήμαναν τη συνεχιζόμενη ύπαρξη ***άμεσων, έμμεσων, πολλαπλών ή λόγω σχέσεων*** διακρίσεων αλλά και τα οφέλη της πολυμορφίας.

Τροπολογία 4

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(8) Η Κοινότητα εξέδωσε ***τρεις νομικές πράξεις*** με βάση το άρθρο 13 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής και εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Οι εν λόγω ***πράξεις*** απέδειξαν την αξία την νομοθεσίας στην καταπολέμηση των διακρίσεων. Ειδικότερα, η οδηγία 2000/78/ΕΚ θεσπίζει ένα γενικό πλαίσιο για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το βαθμό και τη μορφή της προστασίας από τις διακρίσεις για τους παραπάνω λόγους εκτός του τομέα της απασχόλησης.	(8) Η Κοινότητα εξέδωσε ***μια σειρά οδηγίες*** με βάση το άρθρο 13 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής και εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Οι εν λόγω ***οδηγίες*** απέδειξαν την αξία την νομοθεσίας στην καταπολέμηση των διακρίσεων. Ειδικότερα, η οδηγία 2000/78/ΕΚ θεσπίζει ένα γενικό πλαίσιο για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το βαθμό και τη μορφή της προστασίας από τις διακρίσεις για τους παραπάνω λόγους εκτός του τομέα της απασχόλησης.

Τροπολογία 5

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(8) Η Κοινότητα εξέδωσε τρεις νομικές πράξεις με βάση το άρθρο 13 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής και εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Οι εν λόγω πράξεις απέδειξαν την αξία την νομοθεσίας στην καταπολέμηση των διακρίσεων. Ειδικότερα, η οδηγία 2000/78/ΕΚ θεσπίζει ένα γενικό πλαίσιο για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το βαθμό και τη μορφή της προστασίας από τις διακρίσεις για τους παραπάνω λόγους εκτός του τομέα της απασχόλησης.	(8) Η Κοινότητα εξέδωσε τρεις νομικές πράξεις με βάση το άρθρο 13 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής και εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας***, φύλου*** και γενετήσιου προσανατολισμού. Οι εν λόγω πράξεις απέδειξαν την αξία την νομοθεσίας στην καταπολέμηση των διακρίσεων. Ειδικότερα, η οδηγία 2000/78/ΕΚ θεσπίζει ένα γενικό πλαίσιο για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας***, φύλου*** και γενετήσιου προσανατολισμού. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά το βαθμό και τη μορφή της προστασίας από τις διακρίσεις για τους παραπάνω λόγους εκτός του τομέα της απασχόλησης.

Τροπολογία 6

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 9

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(9) Ως εκ τούτου, η νομοθεσία πρέπει να απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού σε διάφορους τομείς εκτός της αγοράς εργασίας, όπως στους τομείς της κοινωνικής προστασίας, της εκπαίδευσης, καθώς και της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες διαθέσιμων στο κοινό, ***συμπεριλαμβανομένης της στέγασης, και***	(9) Ως εκ τούτου, η νομοθεσία πρέπει να απαγορεύει τις ***άμεσες, έμμεσες, πολλαπλές ή λόγω σχέσεων*** διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου*** σε διάφορους τομείς εκτός της αγοράς εργασίας, όπως στους τομείς της κοινωνικής προστασίας, της εκπαίδευσης, καθώς και της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες

της παροχής αυτών. Πρέπει να προβλέπει επίσης μέτρα για την εξασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης ***των ατόμων με αναπηρία*** στους καλυπτόμενους τομείς.	διαθέσιμων στο κοινό, ***όπως είναι για παράδειγμα η στέγαση, τα μέσα μεταφοράς και η συμμετοχή σε σωματεία***. Πρέπει να προβλέπει επίσης μέτρα για την εξασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης στους καλυπτόμενους τομείς ***των ατόμων συγκεκριμένης θρησκείας η πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή συγκεκριμένου γενετήσιου προσανατολισμού ή ατόμων που συνδυάζουν κάποια από τα ιδιαίτερα αυτά χαρακτηριστικά, και των προσώπων που σχετίζονται με τα άτομα αυτά***.

Τροπολογία 7

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 11

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(11) Η παρούσα οδηγία ***πρέπει να εφαρμόζεται*** με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών στους τομείς της εκπαίδευσης, της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης. ***Επίσης πρέπει να εφαρμόζεται*** με την επιφύλαξη του ουσιώδους ρόλου και της μεγάλης διακριτικής ευχέρειας των κρατών μελών όσον αφορά την παροχή, την ανάθεση και την οργάνωση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.	(11) ***Αντικείμενο*** της παρούσας οδηγίας ***είναι η καταπολέμηση των διακρίσεων και η διασφάλιση των διαδικασιών ένταξης και ενσωμάτωσης, και αυτό*** με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών στους τομείς της εκπαίδευσης, της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης ***καθώς και*** με την επιφύλαξη του ουσιώδους ρόλου και της μεγάλης διακριτικής ευχέρειας των κρατών μελών όσον αφορά την παροχή, την ανάθεση και την οργάνωση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

Τροπολογία 8

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 12

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(12) Οι διακρίσεις θεωρείται ότι περιλαμβάνουν τις άμεσες και τις έμμεσες	(12) Οι διακρίσεις θεωρείται ότι περιλαμβάνουν τις άμεσες και τις έμμεσες

διακρίσεις, την παρενόχληση, τις υποκινούμενες διακρίσεις και την άρνηση εύλογων προσαρμογών.

διακρίσεις, ***τις πολλαπλές διακρίσεις, τις διακρίσεις λόγω σχέσεων,*** την παρενόχληση, ***και τη σεξουαλική παρενόχληση,*** τις υποκινούμενες διακρίσεις και την άρνηση εύλογων προσαρμογών.

Τροπολογία 9

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 12 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	12α. Οι διακρίσεις μπορεί να βασίζονται στη θρησκεία η τις πεποιθήσεις, την ηλικία ή το γενετήσιο προσανατολισμό συγκεκριμένου ατόμου, ή σε συνδυασμό των χαρακτηριστικών αυτών, καθώς και στην υποτιθέμενη θρησκεία, πεποίθηση, αναπηρία, ηλικία ή γενετήσιο προσανατολισμό συγκεκριμένου ατόμου ή ατόμου με το οποίο το συγκεκριμένο άτομο σχετίζεται ή πιθανολογείται ότι σχετίζεται.

Τροπολογία 10

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 13

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(13) Κατά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, σκοπός της Κοινότητας θα πρέπει να είναι, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, η εξάλειψη των διακρίσεων και η προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, ιδίως αφού οι γυναίκες πέφτουν συχνά θύματα πολλαπλών διακρίσεων.	(13) Κατά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας***, φύλου*** ή γενετήσιου προσανατολισμού, σκοπός της Κοινότητας θα πρέπει να είναι, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, η εξάλειψη των διακρίσεων και η προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, ιδίως αφού οι γυναίκες πέφτουν συχνά θύματα πολλαπλών διακρίσεων***, ή διακρίσεων λόγω σχέσεων***.

Τροπολογία 11

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 14

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(14) Η αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών βάσει των οποίων μπορεί να προβληθεί ο ισχυρισμός ότι υπήρξαν άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις πρέπει να εξακολουθεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών δικαστικών ή άλλων αρμόδιων φορέων σύμφωνα με τους κανόνες της εθνικής νομοθεσίας ή πρακτικής. Αυτοί οι κανόνες μπορεί να προβλέπουν, ειδικότερα, ότι οι έμμεσες διακρίσεις πρέπει να τεκμηριώνονται με οποιοδήποτε μέσο, συμπεριλαμβανομένων των στατιστικών στοιχείων.	(14) Η αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών βάσει των οποίων μπορεί να προβληθεί ο ισχυρισμός ότι υπήρξαν άμεσες ή έμμεσες***, πολλαπλές ή λόγω σχέσεων*** διακρίσεις πρέπει να εξακολουθεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των εθνικών δικαστικών ***φορέων ή του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*** ή άλλων αρμόδιων φορέων σύμφωνα με τους κανόνες της εθνικής νομοθεσίας ή πρακτικής Αυτοί οι κανόνες μπορεί να προβλέπουν, ειδικότερα, ότι οι έμμεσες διακρίσεις πρέπει να τεκμηριώνονται με οποιοδήποτε μέσο, συμπεριλαμβανομένων των στατιστικών στοιχείων.

Τροπολογία 12

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 15

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(15) Στην παροχή ασφαλιστικών, τραπεζικών και άλλων οικονομικών υπηρεσιών χρησιμοποιούνται αναλογιστικοί παράγοντες και παράγοντες κινδύνου που σχετίζονται με την αναπηρία και την ηλικία. Αυτοί οι παράγοντες δεν πρέπει να θεωρείται ότι αποτελούν διακρίσεις ***όταν*** αποδεικνύονται καθοριστικοί για την εκτίμηση του κινδύνου.	(15) Στην παροχή ασφαλιστικών, τραπεζικών και άλλων οικονομικών υπηρεσιών χρησιμοποιούνται αναλογιστικοί παράγοντες και παράγοντες κινδύνου που σχετίζονται με την αναπηρία και την ηλικία. Αυτοί οι παράγοντες δεν πρέπει να θεωρείται ότι αποτελούν διακρίσεις ***μόνον σε περίπτωση που*** αποδεικνύονται καθοριστικοί για την εκτίμηση του κινδύνου ***και δεν προκαλούν δυσανάλογες ή αδικαιολόγητες διαφορές μεταχείρισης***.

Τροπολογία 13

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 16

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(16) Όλα τα άτομα απολαύουν την ελευθερία σύναψης συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας επιλογής αντισυμβαλλομένου για μια συναλλαγή. Η παρούσα οδηγία δεν πρέπει να εφαρμόζεται σε οικονομικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται από πρόσωπα για τα οποία οι εν λόγω συναλλαγές δεν συνιστούν την επαγγελματική ή εμπορική τους δραστηριότητα.	***διαγράφεται***

Τροπολογία 14

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 17

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(17) Είναι σημαντικό η απαγόρευση των διακρίσεων να σεβαστεί άλλα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του ιδιωτικού και του οικογενειακού βίου ***και των συναλλαγών που διεξάγονται στο πλαίσιο αυτό***, καθώς και της ελευθερίας θρησκείας και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι. ***Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του εθνικού δικαίου περί οικογενειακής καταστάσεως, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων αναπαραγωγής. Εφαρμόζεται επίσης με την επιφύλαξη*** του λαϊκού χαρακτήρα του κράτους, των κρατικών οργανισμών ή φορέων ή της εκπαίδευσης.	(17) Είναι σημαντικό η απαγόρευση των διακρίσεων να σεβαστεί άλλα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του ιδιωτικού και του οικογενειακού βίου, καθώς και της ελευθερίας θρησκείας και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι. ***Η παρούσα οδηγία*** εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του λαϊκού χαρακτήρα του κράτους, των κρατικών οργανισμών ή φορέων ή της εκπαίδευσης. ***Εφαρμόζεται επίσης στις de facto συμβιώσεις και στα σύμφωνα πολιτικής συμβίωσης που αναγνωρίζονται από το εθνικό δίκαιο, καθώς και στις κοινωνικές παροχές που απορρέουν από αυτά***.

Τροπολογία 15

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 18

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(18) Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για την οργάνωση και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης. Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο "Βελτίωση των ικανοτήτων για τον 21ο αιώνα: ατζέντα για την ευρωπαϊκή συνεργασία στο σχολικό τομέα" επισημαίνει την ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα μειονεκτούντα παιδιά και στα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Ειδικότερα, η εθνική νομοθεσία δύναται να προβλέπει διαφορές ως προς την πρόσβαση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα βάσει θρησκείας ή πεποιθήσεων. Τα κράτη μέλη μπορούν ***επίσης*** να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν στους μαθητές να φέρουν ή να επιδεικνύουν θρησκευτικά σύμβολα στο σχολείο.	(18) Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για την οργάνωση και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης. Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο "Βελτίωση των ικανοτήτων για τον 21ο αιώνα: ατζέντα για την ευρωπαϊκή συνεργασία στο σχολικό τομέα" επισημαίνει την ανάγκη να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα μειονεκτούντα παιδιά και στα παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Ειδικότερα, η εθνική νομοθεσία δύναται να προβλέπει διαφορές ως προς την πρόσβαση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα βάσει θρησκείας ή πεποιθήσεων***, υπό την προϋπόθεση ότι οι διαφορές αυτές είναι απαραίτητες και αναλογικές και δεν παραβιάζουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση***. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν στους μαθητές να φέρουν ή να επιδεικνύουν θρησκευτικά σύμβολα στο σχολείο.

Τροπολογία 16

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 19

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(19) Η Ευρωπαϊκή Ένωση, στη δήλωσή της αριθ. 11 σχετικά με το καθεστώς των εκκλησιών και των μη ομολογιακών ενώσεων, η οποία επισυνάπτεται στην τελική πράξη της συνθήκης του Άμστερνταμ, αναγνωρίζει ρητώς ότι σέβεται και δεν θίγει το καθεστώς που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο οι εκκλησίες και οι θρησκευτικές ενώσεις ή κοινότητες στα κράτη μέλη και ότι σέβεται παρομοίως το καθεστώς των φιλοσοφικών	(19) Η Ευρωπαϊκή Ένωση, στη δήλωσή της αριθ. 11 σχετικά με το καθεστώς των εκκλησιών και των μη ομολογιακών ενώσεων, η οποία επισυνάπτεται στην τελική πράξη της συνθήκης του Άμστερνταμ, αναγνωρίζει ρητώς ότι σέβεται και δεν θίγει το καθεστώς που έχουν σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο οι εκκλησίες και οι θρησκευτικές ενώσεις ή κοινότητες στα κράτη μέλη και ότι σέβεται παρομοίως το καθεστώς των φιλοσοφικών

και μη ομολογιακών οργανώσεων. Τα μέτρα που επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρία να έχουν αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία αποτελούν σημαντικό στοιχείο για την εξασφάλιση πλήρους ισότητας στην πράξη. Επιπροσθέτως, σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να κριθεί αναγκαία η λήψη μεμονωμένων μέτρων για εύλογες προσαρμογές, ώστε να εξασφαλίζεται η εν λόγω πρόσβαση. ***Σε καμία από αυτές τις περιπτώσεις δεν απαιτούνται μέτρα που θα συνεπάγονταν δυσανάλογη ή περιττή επιβάρυνση. Για να εκτιμηθεί κατά πόσον η επιβάρυνση είναι δυσανάλογη, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ορισμένοι παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων του μεγέθους, των πόρων και της φύσης του οργανισμού. Η αρχή των εύλογων προσαρμογών και της δυσανάλογης επιβάρυνσης θεσπίζεται στην οδηγία 2000/78/ΕΚ και στη σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.***

και μη ομολογιακών οργανώσεων. Τα μέτρα που επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρία***, καθώς και στα άτομα που τα φροντίζουν ή που σχετίζονται με αυτά,*** να έχουν αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία αποτελούν σημαντικό στοιχείο για την εξασφάλιση πλήρους ισότητας στην πράξη. Επιπροσθέτως, σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να κριθεί αναγκαία η λήψη μεμονωμένων μέτρων για εύλογες προσαρμογές, ώστε να εξασφαλίζεται η εν λόγω πρόσβαση. ***Επίσης, όσον αφορά την ηλικία, πρέπει να εξασφαλισθεί η ουσιαστική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση με συγκεκριμένες δράσεις, όπως είναι η κατάργηση των φυσικών εμποδίων, ειδικότερα στα δημόσια κτήρια και στα μέσα μαζικής μεταφοράς, για τους ανηλίκους και τους ηλικιωμένους καθώς και για τα άτομα που τους φροντίζουν.***

Τροπολογία 17

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 21

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(21) Η απαγόρευση των διακρίσεων δεν πρέπει να θίγει τη διατήρηση ή τη θέσπιση, από τα κράτη μέλη, μέτρων τα οποία προλαμβάνουν ή αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα που υφίσταται ***ομάδα ατόμων*** συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Αυτά τα μέτρα ***δύνανται να επιτρέπουν τη δημιουργία*** οργανώσεων ατόμων συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού όταν ο βασικός στόχος τους είναι η προώθηση των ιδιαίτερων	(21) Η απαγόρευση των διακρίσεων δεν πρέπει να θίγει τη διατήρηση ή τη θέσπιση, από τα κράτη μέλη, μέτρων τα οποία προλαμβάνουν ή αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα που ***υφίστανται τα άτομα*** συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού ***ή που συνδυάζουν ορισμένα από αυτά τα χαρακτηριστικά, καθώς και όσους σχετίζονται με τα άτομα αυτά.*** Αυτά τα μέτρα ***μπορούν να συνδυαστούν με συμπληρωματικά μέτρα με στόχο την προώθηση της ισότητας μεταχείρισης και της ισότητας των***

αναγκών των εν λόγω ατόμων.	***ευκαιριών, λαμβάνοντας υπόψη και τη διάσταση του φύλου, και με θετικές δράσεις με στόχο την ικανοποίηση των ιδιαίτερων αναγκών των ατόμων ή της κατηγορίας ατόμων τα οποία, εξαιτίας των χαρακτηριστικών τους, χρειάζονται δομές, υπηρεσίες ή παροχή βοήθειας που δεν είναι απαραίτητες σε άλλους. Τα μέτρα συνοδεύονται με τη δημιουργία ανεξάρτητων*** οργανώσεων ***που θα εκπροσωπούν*** τα άτομα συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου*** όταν ο βασικός στόχος τους είναι η προώθηση των ιδιαίτερων αναγκών των εν λόγω ατόμων.

Τροπολογία 18

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 23

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(23) Τα άτομα που έχουν υποστεί διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα μέσα έννομης προστασίας. Για να υπάρξει πιο αποτελεσματικό επίπεδο προστασίας, οι ενώσεις, οι οργανώσεις και άλλα νομικά πρόσωπα θα πρέπει επίσης να δύνανται να κινήσουν διαδικασίες –όπως εξ ονόματος κάποιου θύματος ή προς υπεράσπισή του– με την επιφύλαξη των εθνικών δικονομικών κανόνων όσον αφορά την εκπροσώπηση και την υπεράσπιση ενώπιον των δικαστηρίων.	(23) Τα άτομα που έχουν υποστεί διακρίσεις ***άμεσες, έμμεσες, πολλαπλές ή λόγω σχέσεων,*** λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου*** πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα μέσα έννομης προστασίας. Για να υπάρξει πιο αποτελεσματικό επίπεδο προστασίας, οι ενώσεις, οι οργανώσεις και άλλα νομικά πρόσωπα θα πρέπει επίσης να δύνανται να κινήσουν διαδικασίες –όπως εξ ονόματος κάποιου θύματος ή προς υπεράσπισή του– με την επιφύλαξη των εθνικών δικονομικών κανόνων όσον αφορά την εκπροσώπηση και την υπεράσπιση ενώπιον των δικαστηρίων.

Τροπολογία 19

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 24

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(24) Όταν υπάρχει εκ πρώτης όψεως περίπτωση διακρίσεων, οι κανόνες σχετικά με το βάρος της απόδειξης πρέπει να προσαρμόζονται και, για να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η αρχή της ίσης μεταχείρισης, το βάρος ***της απόδειξης*** πρέπει να μεταφέρεται εκ νέου στον εναγόμενο***, όταν προσάγονται στοιχεία που αποδεικνύουν τις εν λόγω διακρίσεις. Ωστόσο, δεν εναπόκειται στον εναγόμενο να αποδείξει ότι ο ενάγων πιστεύει σε συγκεκριμένη θρησκεία ή έχει συγκεκριμένες πεποιθήσεις, παρουσιάζει συγκεκριμένη αναπηρία, έχει συγκεκριμένη ηλικία ή συγκεκριμένο γενετήσιο προσανατολισμό.***	(24) Όταν υπάρχει εκ πρώτης όψεως περίπτωση διακρίσεων, οι κανόνες σχετικά με το βάρος της απόδειξης πρέπει να προσαρμόζονται και, για να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η αρχή της ίσης μεταχείρισης, το βάρος ***της προσκόμισης επαρκών αποδείξεων*** πρέπει να μεταφέρεται εκ νέου στον εναγόμενο***. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν διατάξεις ευνοϊκότερες για τους ενάγοντες.***

Τροπολογία 20

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 26

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(26) Το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του σχετικά με τη συνέχεια του Ευρωπαϊκού Έτους ίσων ευκαιριών για όλους (2007), ζητούσε να συνδεθεί πλήρως η κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων που εκπροσωπούν τα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο να υποστούν διακρίσεις, τους κοινωνικούς εταίρους και τους άμεσα ενδιαφερόμενους παράγοντες, με το σχεδιασμό πολιτικών και προγραμμάτων που αποσκοπούν στην αποτροπή των διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας και των ίσων ευκαιριών, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο.	(26) Το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του σχετικά με τη συνέχεια του Ευρωπαϊκού Έτους ίσων ευκαιριών για όλους (2007), ζητούσε να συνδεθεί πλήρως η κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων που εκπροσωπούν τα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο να υποστούν διακρίσεις, τους κοινωνικούς εταίρους και τους άμεσα ενδιαφερόμενους παράγοντες, με το σχεδιασμό πολιτικών και προγραμμάτων που αποσκοπούν στην αποτροπή των διακρίσεων και την προώθηση της ισότητας και των ίσων ευκαιριών, τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο. ***Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη φροντίζουν***

ώστε οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας, καθώς και αυτές που ήδη ισχύουν στον τομέα αυτό, να γίνουν γνωστές από το ευρύ κοινό - με εκστρατείες πληροφόρησης και εκστρατείες Τύπου που θα αποσκοπούν επίσης στην καταπολέμηση των στερεοτύπων - και από τα ενδιαφερόμενα άτομα, με τα κατάλληλα, ενδεδειγμένα και προσβάσιμα μέσα (όπως τη νοηματική γλώσσα για τα άτομα με προβλήματα ακοής ή ειδικές ιστοσελίδες για τα άτομα με μειωμένη όραση).

Τροπολογία 21

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 27

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(27) Η πείρα που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή των οδηγιών 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ αποδεικνύει ότι η προστασία από τις διακρίσεις που γίνονται για τους λόγους που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία θα ενισχυθεί από την ύπαρξη ενός ή περισσότερων φορέων σε κάθε κράτος μέλος που θα είναι αρμόδιοι για την ανάλυση των σχετικών προβλημάτων, ***την εξέταση πιθανών λύσεων*** και ***την*** παροχή συγκεκριμένης βοήθειας στα θύματα διακρίσεων.	(27) Η πείρα που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή των οδηγιών 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ αποδεικνύει ότι η προστασία από τις διακρίσεις που γίνονται για τους λόγους που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία θα ενισχυθεί από την ύπαρξη ενός ή περισσότερων ***ανεξάρτητων και ξεχωριστών*** φορέων σε κάθε κράτος μέλος ***ανάλογα με τους διάφορους παράγοντες διακρίσεων,*** που θα είναι αρμόδιοι για την ανάλυση των σχετικών προβλημάτων, ***θα παρέχουν κατάρτιση και πληροφόρηση*** και συγκεκριμένη βοήθεια στα θύματα διακρίσεων. ***Στις περιπτώσεις πολλαπλών διακρίσεων θα παρέχεται η δυνατότητα στα άτομα που εκτιμούν ότι είναι θύματα πολλαπλών διακρίσεων να επιλέξουν σε ποιον φορέα θα απευθυνθούν για να του αναθέσουν να δράσει για λογαριασμό τους στις δικαστικές ή διοικητικές διαδικασίες***.

Τροπολογία 22

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική σκέψη 29

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(29) Τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέπουν ουσιαστικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.	(29) Τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέπουν ουσιαστικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις ***που θα έχουν σαν αποτέλεσμα τη διακοπή της διακριτικής μεταχείρισης και την κατάργηση των αποτελεσμάτων της, και θα εφαρμόζονται*** σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα οδηγία.

Τροπολογία 23

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Η παρούσα οδηγία θεσπίζει πλαίσιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, με στόχο την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης στα κράτη μέλη σε τομείς άλλους από τους τομείς της απασχόλησης και της εργασίας.	Η παρούσα οδηγία θεσπίζει πλαίσιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού, ***ή φύλου***, ***συμπεριλαμβανομένων των πολλαπλών διακρίσεων και των διακρίσεων λόγω σχέσεων,*** με στόχο την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης στα κράτη μέλη σε τομείς άλλους από τους τομείς της απασχόλησης και της εργασίας.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να αναφερθεί η περίπτωση των πολλαπλών διακρίσεων διότι η ανδροκρατική αντίληψη αποτελεί γενικό χαρακτηριστικό όλων των μορφών διακρίσεων και οι διακρίσεις λόγω σχέσεων θίγουν ιδιαίτερα τις γυναίκες.

Τροπολογία 24

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η "αρχή της ίσης μεταχείρισης" σημαίνει την απουσία άμεσων ή έμμεσων διακρίσεων για οποιονδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1.	1. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η "αρχή της ίσης μεταχείρισης" σημαίνει την απουσία άμεσων, έμμεσων, ***πολλαπλών ή λόγω σχέσεων*** διακρίσεων για οποιονδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να συμπεριληφθούν οι έννοιες των πολλαπλών διακρίσεων και των διακρίσεων λόγω σχέσεων ούτως ώστε να μπορούν να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν δύο ή περισσότερα είδη διακρίσεων και στις οποίες το θύμα βρίσκεται σε εξαιρετικά ευάλωτη θέση και δυσχεραίνεται η προσφυγή του στη δικαιοσύνη.

Τροπολογία 25

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 2 – στοιχείο α

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
α) συντρέχει άμεση διάκριση όταν, για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1, ένα πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν την οποία υφίσταται, υπέστη ή θα υφίστατο σε ανάλογη περίπτωση ένα άλλο πρόσωπο·	α) συντρέχει άμεση διάκριση όταν, για έναν ***ή για περισσότερους*** από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 1, ένα πρόσωπο υφίσταται μεταχείριση λιγότερο ευνοϊκή από αυτήν την οποία υφίσταται, υπέστη ή θα υφίστατο σε ανάλογη περίπτωση ένα άλλο πρόσωπο·

Αιτιολόγηση

Πρέπει να συμπεριληφθεί η έννοια των πολλαπλών διακρίσεων όπως ορίζεται παρακάτω.

Τροπολογία 26

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 2 – στοιχείο β

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
β) συντρέχει έμμεση διάκριση όταν μια φαινομενικά ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική θα έθετε άτομα συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, συγκεκριμένης αναπηρίας, συγκεκριμένης ηλικίας ή συγκεκριμένου γενετήσιου προσανατολισμού σε μειονεκτική θέση έναντι άλλων προσώπων, εκτός αν αυτή η διάταξη, κριτήριο ή πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από θεμιτό σκοπό και τα μέσα για την επίτευξη αυτού του σκοπού είναι πρόσφορα και αναγκαία.	β) συντρέχει έμμεση διάκριση όταν μια φαινομενικά ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική θα έθετε άτομα συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, συγκεκριμένης αναπηρίας, συγκεκριμένης ηλικίας ή συγκεκριμένου γενετήσιου προσανατολισμού ***ή συγκεκριμένου φύλου, ή άτομα που εμφανίζουν συνδυασμό των συγκεκριμένων αυτών χαρακτηριστικών - ή τα πρόσωπα που σχετίζονται με τα άτομα αυτά -*** σε μειονεκτική θέση έναντι άλλων προσώπων, εκτός αν αυτή η διάταξη, κριτήριο ή πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από θεμιτό σκοπό και τα μέσα για την επίτευξη αυτού του σκοπού είναι πρόσφορα και αναγκαία· ***συντρέχει διάκριση λόγω σχέσεων όταν ένα άτομο υφίσταται αρνητικές συνέπειες εκ του γεγονότος ότι βρίσκεται σε άμεση επαφή με άτομα κάποιας συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή συγκεκριμένου γενετήσιου προσανατολισμού. Διακρίσεις λόγω σχέσεων μπορούν λόγου χάρη να προκύψουν όταν κάποια πρόσωπα σχετίζονται ή θεωρείται ότι σχετίζονται - χωρίς να συγκατοικούν κατ' ανάγκην και ανεξάρτητα από τη νομική επισημοποίηση γάμου ή συγγενικής σχέσης- με άτομα συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή συγκεκριμένου γενετήσιου προσανατολισμού.***

Αιτιολόγηση

Πρέπει να συμπεριληφθεί η έννοια της έμμεσης διάκρισης δεδομένου ότι η έννοια των πολλαπλών διακρίσεων καθώς και των διακρίσεων λόγω σχέσεων θίγει τα άτομα που συνδέονται με τα θύματα διακρίσεων.

Τροπολογία 27

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 2 – στοιχείο β α (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(β α) συντρέχει πολλαπλή διάκριση όταν η διάκριση βασίζεται σε ένα συνδυασμό δύο ή περισσότερων στοιχείων από αυτά που αναφέρονται στα άρθρα 12 και 13 της Συνθήκης ΕΚ.

Αιτιολόγηση

Είναι απαραίτητο στους ορισμούς της οδηγίας να υπάρχει η έννοια της πολλαπλής διάκρισης.

Τροπολογία 28

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 2 – στοιχείο β β (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	(β β) συντρέχει διάκριση λόγω σχέσεων όταν ένα άτομο υφίσταται αρνητικές συνέπειες εκ του γεγονότος ότι βρίσκεται σε άμεση επαφή με άτομα κάποιας συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή συγκεκριμένου γενετήσιου προσανατολισμού. Οι διακρίσεις λόγω σχέσεων αφορούν πρόσωπα που σχετίζονται ή θεωρείται ότι σχετίζονται, με συναισθηματικούς δεσμούς, -χωρίς να συγκατοικούν κατ' ανάγκην και ανεξάρτητα από τη νομική επισημοποίηση γάμου ή συγγενικής σχέσης- με άτομα συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή συγκεκριμένου γενετήσιου προσανατολισμού.

Αιτιολόγηση

Ορισμός των διακρίσεων λόγω σχέσεων.

Τροπολογία 29

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
3. Η παρενόχληση νοείται ως μια μορφή διακρίσεων κατά την έννοια της παραγράφου 1, εφόσον σημειώνεται ανεπιθύμητη συμπεριφορά που συνδέεται με έναν από τους λόγους του άρθρου 1 με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή προσβλητικού περιβάλλοντος.	3. Η παρενόχληση νοείται ως μια μορφή διακρίσεων κατά την έννοια της παραγράφου 1, εφόσον σημειώνεται ανεπιθύμητη συμπεριφορά που συνδέεται με έναν ***ή περισσότερους*** από τους λόγους του άρθρου 1 με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή προσβλητικού περιβάλλοντος.

Αιτιολόγηση

Πρέπει για λόγους συνοχής να αναφέρονται οι πολλαπλοί λόγοι παρενόχλησης.

Τροπολογία 30

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 3 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	3α. Η σεξουαλική παρενόχληση νοείται ως μορφή διακρίσεων κατά την έννοια της παραγράφου 1, εφόσον σημειώνεται ανεπιθύμητη συμπεριφορά σεξουαλικού τύπου, υπό μορφή σωματικής, λεκτικής ή μη λεκτικής κίνησης, με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ενός προσώπου και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή προσβλητικού περιβάλλοντος..

Αιτιολόγηση

Πρέπει να αναφερθεί επίσης στην οδηγία η σεξουαλική παρενόχληση ειδικότερα εφόσον αναφερόμαστε σε διακρίσεις σχετικά με τον γενετήσιο προσανατολισμό.

Τροπολογία 31

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 4

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
4. Εντολή για την εισαγωγή διακρίσεων κατά προσώπων για ***οποιονδήποτε*** από τους λόγους του άρθρου 1 νοείται ως διάκριση κατά την έννοια της παραγράφου 1.	4. Εντολή για την εισαγωγή διακρίσεων κατά προσώπων για ***ένα ή περισσότερους*** τους λόγους του άρθρου 1 νοείται ως διάκριση κατά την έννοια της παραγράφου 1.

Αιτιολόγηση

Πρέπει για λόγους συνοχής να αναφερθούν οι πολλαπλοί λόγοι που προκαλούν την εφαρμογή διακρίσεων.

Τροπολογία 32

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
5. Η άρνηση εύλογων προσαρμογών ***σε μια*** ιδιαίτερη περίπτωση***, όπως*** προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τα άτομα με αναπηρία, θεωρείται διάκριση κατά την έννοια της παραγράφου 1.	5. Η άρνηση εύλογων προσαρμογών θεωρείται διάκριση κατά την έννοια της παραγράφου 1***, όπως στην*** ιδιαίτερη περίπτωση ***που*** προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τα άτομα με αναπηρία ***ή πρόσωπα συνδεόμενα με τα άτομα αυτά***.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να διασφαλισθεί η συνοχή και να υπάρχει αναφορά, και σε αυτή την περίπτωση, στις διακρίσεις λόγω σχέσεων.

Τροπολογία 33

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 6

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2,	6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2,

τα κράτη μέλη δύνανται να ορίσουν ότι η διαφορά μεταχείρισης λόγω ηλικίας δεν συνιστά διάκριση, εάν, στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, δικαιολογείται από θεμιτό σκοπό και εάν τα μέσα για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία δεν αποκλείει τον καθορισμό συγκεκριμένης ηλικίας για την πρόσβαση σε κοινωνικές παροχές, στην εκπαίδευση και σε ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες.	τα κράτη μέλη δύνανται να ορίσουν ότι η διαφορά μεταχείρισης λόγω ηλικίας δεν συνιστά διάκριση, εάν, στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου δικαιολογείται ***αντικειμενικά και λογικά***, από θεμιτό σκοπό και εάν τα μέσα για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι πρόσφορα και αναγκαία. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία δεν αποκλείει τον καθορισμό συγκεκριμένης ηλικίας για την πρόσβαση σε κοινωνικές παροχές, στην εκπαίδευση και σε ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες.

Τροπολογία 34

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 7

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
7. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, κατά την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν αναλογικές διαφορές μεταχείρισης όταν, για ***το*** υπό εξέταση ***προϊόν***, η χρήση της ηλικίας ή της αναπηρίας είναι καθοριστικός παράγοντας για την εκτίμηση του κινδύνου βάσει σημαντικών και αξιόπιστων αναλογιστικών ή στατιστικών στοιχείων.	7. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, κατά την παροχή χρηματοοικονομικών , ***τραπεζικών ή ασφαλιστικών υπηρεσιών,*** τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέπουν αναλογικές διαφορές μεταχείρισης όταν ***καταδεικνύεται, μόνο για τα*** υπό εξέταση ***προϊόντα, ότι*** η χρήση της ηλικίας ή της αναπηρίας είναι καθοριστικός παράγοντας για την εκτίμηση του κινδύνου βάσει σημαντικών και αξιόπιστων αναλογιστικών ή στατιστικών στοιχείων. ***Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή και διασφαλίζουν ότι συγκεντρώνονται, δημοσιεύονται και ενημερώνονται τακτικά ακριβή στοιχεία σχετικά με τη χρήση της ηλικίας ή της αναπηρίας ως καθοριστικού αναλογιστικού παράγοντα. Οφείλουν εντός πενταετίας από τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας να προβούν σε αξιολόγηση λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής και να υποβάλουν τα αποτελέσματα στην Επιτροπή.***

Αιτιολόγηση

Πρέπει να αποφευχθεί, όσον αφορά την πρόσβαση στις χρηματοοικονομικές, στις τραπεζικές και τις ασφαλιστικές υπηρεσίες, παράγοντες όπως η ηλικία ή η αναπηρία να χρησιμοποιηθούν για την εφαρμογή μίας μη δικαιολογημένης (δυσμενούς) και διακριτικής μεταχείρισης.

Τροπολογία 35

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 8

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
8. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των γενικών μέτρων που ορίζονται στο εθνικό δίκαιο τα οποία, σε μια δημοκρατική κοινωνία, είναι αναγκαία για τη δημόσια ασφάλεια, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και την πρόληψη ποινικών αδικημάτων, την προστασία της υγείας και την προάσπιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων.	8. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των γενικών μέτρων που ορίζονται στο εθνικό δίκαιο τα οποία, σε μια δημοκρατική κοινωνία, είναι ***αναλογικά και*** αναγκαία για τη δημόσια ασφάλεια, τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και την πρόληψη ποινικών αδικημάτων, την προστασία της υγείας και την προάσπιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων. ***Εφαρμόζεται επίσης με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας η οποία προωθεί την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών.***

Τροπολογία 36

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 8 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	8α. Η παρούσα οδηγία αναγνωρίζει ότι το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα αποτελεί ένα όπλο στον αγώνα κατά των διακρίσεων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Αιτιολόγηση

Είναι χρήσιμο να υπογραμμισθεί πόσο σημαντικό είναι το δικαίωμα στην ιδιωτικότητα τόσο αυτό καθεαυτό όσο και ως μέσο καταπολέμησης των διακρίσεων, έως ότου η κοινωνία εγκαταλείψει τα στερεότυπα και υπερπηδήσει τον φόβο της διαφορετικότητας.

Τροπολογία 37

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 1 – στοιχείο δ

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
δ) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες διαθέσιμων στο κοινό, ***συμπεριλαμβανομένης*** της στέγασης, και ***την παροχή αυτών***.	δ) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες διαθέσιμων στο κοινό, ***όπως είναι για παράδειγμα*** η στέγαση και ***τα μέσα μεταφοράς***, ***εφόσον το θέμα εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Κοινότητας.***

Αιτιολόγηση

Πρέπει να αναφερθεί ως παράδειγμα - και άρα ενδεικτικά- η στέγαση και ο τομέας των μεταφορών.

Τροπολογία 38

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 1 – εδάφιο 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Το στοιχείο δ) ***εφαρμόζεται σε πρόσωπα μόνο στο βαθμό που επιτελούν την επαγγελματική ή εμπορική δραστηριότητά τους.***	***Κατά την εφαρμογή του στοιχείου δ) διασφαλίζεται ο σεβασμός της ιδιωτικότητας των ατόμων.***

Τροπολογία 39

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 1 – στοιχείο δ α (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	δ α) την ένταξη και τη συμμετοχή σε οργανώσεις καθώς και στις υπηρεσίες που αυτές προσφέρουν.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να συμπεριληφθούν στο πεδίο εφαρμογής οι οργανώσεις .

Τροπολογία 40

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
2. ***Η παρούσα οδηγία*** εφαρμόζεται ***με την επιφύλαξη της εθνικής νομοθεσίας περί οικογενειακής καταστάσεως και δικαιωμάτων*** αναπαραγωγής.	2. ***Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών σε θέματα που σχετίζονται*** με την οικογενειακή κατάσταση και με τα δικαιώματα αναπαραγωγής***, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις de facto συμβιώσεις και στα σύμφωνα πολιτικής συμβίωσης που έχουν αναγνωρισθεί από τη νομοθεσία των κρατών μελών, καθώς και στις κοινωνικές παροχές που απορρέουν από αυτές.***

Αιτιολόγηση

Πρέπει να συμπεριληφθεί η αναφορά αυτή σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου.

Τροπολογία 41

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά το περιεχόμενο της διδασκαλίας, των δραστηριοτήτων και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων τους, συμπεριλαμβανομένης της παροχής ειδικής αγωγής. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν διαφορές μεταχείρισης όσον αφορά την πρόσβαση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα βάσει θρησκείας ή πεποιθήσεων.	***Με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων*** των κρατών μελών ***επί θεμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης και των ευθυνών τους*** όσον αφορά το περιεχόμενο της διδασκαλίας, των δραστηριοτήτων και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων τους, η παρούσα οδηγία ***αποσκοπεί στην εξασφάλιση διαδικασιών ένταξης και ενσωμάτωσης και*** την παροχή ειδικής αγωγής ***για τα άτομα με αναπηρίες.*** Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν διαφορές μεταχείρισης όσον αφορά την πρόσβαση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα βάσει θρησκείας ή πεποιθήσεων ***υπό τον όρο οι διαφορές αυτές να μην συνιστούν διάκριση βάσει ενός άλλου ή άλλων λόγων, να είναι απαραίτητες και αναλογικές και να μην αποτελούν αφ'***

εαυτές παραβίαση του δικαιώματος στην εκπαίδευση.

Αιτιολόγηση

Έχει σημασία το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας να λαμβάνει υπόψη με τον κατάλληλο τρόπο την εκπαίδευση και την επαγγελματική επιμόρφωση με σκοπό την αποφυγή των διακρίσεων.

Τροπολογία 42

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
5. Η παρούσα οδηγία δεν καλύπτει τις διαφορές μεταχείρισης λόγω υπηκοότητας και δεν θίγει τις διατάξεις και τις προϋποθέσεις που αφορούν την εισδοχή και την παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών και απατρίδων στην επικράτεια των κρατών μελών, ούτε τη μεταχείριση που απορρέει από τη νομική κατάσταση των εν λόγω υπηκόων τρίτων χωρών ή απατρίδων.	***διαγράφεται***

Αιτιολόγηση

Υπάρχει ήδη ένα σύνολο κανονισμών επί του θέματος.

Τροπολογία 43

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 4 – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Ίση μεταχείριση ***των ατόμων με*** αναπηρία 1. Για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τα άτομα με αναπηρία:	Ίση μεταχείριση ***και αναπηρία*** 1. Για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τα άτομα με αναπηρία***, και τα πρόσωπα που σχετίζονται με αυτά ή τα πρόσωπα που τα φροντίζουν***:

Αιτιολόγηση

Πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισότητα μεταχείρισης έναντι των αναπήρων, καθώς επίσης και των ατόμων που ασχολούνται με αυτά.

Τροπολογία 44

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 4 – παράγραφος 1 – εισαγωγικό μέρος

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
1. Για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τα άτομα με αναπηρία:	1. Για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με την αρχή της ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τα άτομα με αναπηρία***, όπου η αναπηρία νοείται όπως ορίζεται στην Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και περιλαμβάνει άτομα με χρόνιες ασθένειες:***

Τροπολογία 45

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 4 – παράγραφος 2 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	2α. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα και τις ανάγκες των διαφόρων κατηγοριών ατόμων με αναπηρία, τόσο σε σχέση με τα διάφορα είδη αναπηρίας, όσο και σε σχέση με το φύλο τους, την ηλικία τους, την φυλετική ή εθνοτική τους καταγωγή, την θρησκεία ή τις προσωπικές πεποιθήσεις τους, τον γενετήσιο προσανατολισμό τους και άλλους παράγοντες διακρίσεων.

Αιτιολόγηση

Εξετάζοντας την ισότητα μεταχείρισης για τα άτομα με αναπηρία, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλοι οι παράγοντες - είτε είναι οριζόντιοι είτε όχι - που είναι πιθανόν να συνδέονται με την αναπηρία.

Τροπολογία 46

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 4 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	Άρθρο 4α
	Ηλικία και πρόσβαση στα κτήρια και στις υπηρεσίες
	Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν την ουσιαστική και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένης της εξάλειψης φυσικών εμποδίων ιδίως στη περίπτωση κτηρίων και μέσων συγκοινωνίας, για τους ανηλίκους και τους ηλικιωμένους καθώς και για τα άτομα που τους φροντίζουν.

Αιτιολόγηση

Η τροπολογία αναφέρεται στην υποχρέωση λήψης των κατάλληλων μέτρων για την καταπολέμηση των διακρίσεων που συνδέονται με την ηλικία και θίγουν τα παιδιά και τους ηλικιωμένους.

Τροπολογία 47

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Για να εξασφαλιστεί πλήρης ισότητα στην πράξη, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει κανένα κράτος μέλος από το να διατηρεί ή να εκδίδει ειδικά μέτρα για να αποτρέπει ή να αντισταθμίζει τα μειονεκτήματα που συνδέονται με θρησκεία ή πεποιθήσεις, αναπηρία, ηλικία ***ή*** γενετήσιο προσανατολισμό.	Για να εξασφαλιστεί πλήρης ισότητα στην πράξη, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει κανένα κράτος μέλος από το να διατηρεί ή να εκδίδει ειδικά μέτρα για να αποτρέπει ή να αντισταθμίζει τα μειονεκτήματα που συνδέονται με θρησκεία ή πεποιθήσεις, αναπηρία, ηλικία***,*** γενετήσιο προσανατολισμό ***ή φύλο***.

Τροπολογία 48

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 5 – παράγραφος 1 α (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	1α. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την προώθηση της ισότητας μεταχείρισης και της ισότητας ευκαιριών, λαμβάνοντας υπόψη και τη διάσταση του φύλου, των ατόμων συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Αιτιολόγηση

Πρέπει οι θετικές δράσεις να γίνουν αποτελεσματικές μέσω της ενεργούς προώθησης της ισότητας μεταχείρισης.

Τροπολογία 49

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 5 – παράγραφος 1 β (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	1β. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να προβλέπουν προτιμησιακές μεταχειρίσεις ή θετικές δράσεις με στόχο την ικανοποίηση των συγκεκριμένων αναγκών ατόμων ή κατηγορίας ατόμων τα οποία, εξαιτίας των χαρακτηριστικών τους, έχουν ανάγκη δομών, υπηρεσιών ή βοήθειας οι οποίες δεν είναι απαραίτητες σε άλλους.

Αιτιολόγηση

Πρέπει οι θετικές δράσεις να γίνουν αποτελεσματικές μέσω της ενεργούς προώθησης της ισότητας μεταχείρισης και μέτρων κατάλληλων και ανάλογων των συγκεκριμένων αναγκών των ατόμων.

Τροπολογία 50

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 7 – παράγραφος 1 β (νέα)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	1β. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι, σε περίπτωση που αναγνωρίζονται πολλαπλές αιτίες διακρίσεων, η καταγγελία μπορεί να απορριφθεί μόνο βάσει αιτιολόγησης ή άλλου επιχειρήματος που ισχύει για όλους τους λόγους τους οποίους επικαλείται η καταγγελία. Εν τούτοις, εάν πρόκειται για μια μοναδική αιτία, η καταγγελία μπορεί να απορριφθεί βάσει αιτιολόγησης ή επιχειρήματος που αναφέρεται μόνον στη συγκεκριμένη αυτή αιτία.

Αιτιολόγηση

Πρέπει τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την κατάλληλη δυνατότητα προσφυγής στα θύματα πολλαπλών διακρίσεων.

Τροπολογία 51

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 8 – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με το εθνικό δικαστικό τους σύστημα, για να εξασφαλίζουν ότι, όταν ένα πρόσωπο που θεωρεί ότι έχει υποστεί βλάβη από τη μη τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης εκθέτει, ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας αρχής, πραγματικά περιστατικά από τα οποία τεκμαίρεται η ύπαρξη άμεσης ή ***έμμεσης διάκρισης***, εναπόκειται στον εναγόμενο να αποδείξει ότι δεν υπήρξε παραβίαση της απαγόρευσης των διακρίσεων.	1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με το εθνικό δικαστικό τους σύστημα, για να εξασφαλίζουν ότι, όταν ένα πρόσωπο που θεωρεί ότι έχει υποστεί βλάβη από τη μη τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης εκθέτει, ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας αρχής, πραγματικά περιστατικά από τα οποία τεκμαίρεται η ύπαρξη ***άμεσων ή έμμεσων, πολλαπλών ή λόγω σχέσεων διακρίσεων***, εναπόκειται στον εναγόμενο να αποδείξει ότι δεν υπήρξε παραβίαση της απαγόρευσης των διακρίσεων.

Αιτιολόγηση

Η τροπολογία αποσκοπεί στο να συμπεριληφθούν επίσης στην απαγόρευση διακρίσεων οι πολλαπλές διακρίσεις ή οι διακρίσεις λόγω σχέσεων.

Τροπολογία 52

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 8 – παράγραφος 2

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
2. Η παράγραφος 1 δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν κανόνες ***περί αποδείξεως*** ευνοϊκότερους για τον ενάγοντα.	2. Η παράγραφος 1 δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να θεσπίζουν κανόνες ευνοϊκότερους για τον ενάγοντα.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να προβλεφθεί ότι τα κράτη μέλη θα μπορούν να αποφασίζουν σχετικά με πιο ευνοϊκές διατάξεις για τους ενάγοντες κατά τις διαδικασίες προσφυγής.

Τροπολογία 53

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 10

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διατάξεις που ***θεσπίζονται σύμφωνα*** με την παρούσα οδηγία, καθώς και οι ήδη ισχύουσες σχετικές διατάξεις, γνωστοποιούνται στους ενδιαφερομένους με κάθε πρόσφορο ***μέσο*** σε όλη την ***επικράτειά τους***.	***Η Επιτροπή και τα*** κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι διατάξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, καθώς και οι ήδη ισχύουσες σχετικές διατάξεις, γνωστοποιούνται ***στο ευρύ κοινό και*** στους ενδιαφερομένους ***- με εκστρατείες ενημέρωσης και εκστρατείες Τύπου που θα στοχεύουν επίσης και στην καταπολέμηση των στερεοτύπων -*** με κάθε πρόσφορο, ***κατάλληλο και προσβάσιμο μέσο στο σύνολο της ευρωπαϊκής επικράτεια***ς.

Αιτιολόγηση

Πρέπει, για να γίνει γνωστή, σεβαστή και να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η αρχή της ισότητας μεταχείρισης, να υπάρξουν διάφορες εκστρατείες ενημέρωσης που θα χρησιμοποιούν κατάλληλα μέσα όπως είναι η νοηματική γλώσσα ή οι ειδικές για τα άτομα με μειωμένη όραση

ιστοσελίδες.

Τροπολογία 54

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 11

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Για να προωθηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν το διάλογο με τους σχετικούς ενδιαφερομένους, και ιδίως με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, που έχουν, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και τις εθνικές τους πρακτικές, ***έννομο*** συμφέρον να συμβάλουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων που γίνονται για τους λόγους και στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.	Για να προωθηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν το διάλογο με τους σχετικούς ενδιαφερομένους, και ιδίως με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, που έχουν, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και τις εθνικές τους πρακτικές, έννομο συμφέρον να συμβάλουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων που γίνονται για τους λόγους και στους τομείς που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία***, ούτως ώστε να προωθήσουν την αρχή της ισότητας μεταχείρισης***.

Αιτιολόγηση

Τα κράτη μέλη πρέπει να υποστηρίξουν το διάλογο μεταξύ των μερών και να τον διευρύνουν ώστε να εξετάζονται όλα τα θέματα που αφορούν την προώθηση της ισότητας μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών.

Τροπολογία 55

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 12 – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
1. Τα κράτη μέλη ορίζουν φορέα ή φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ***ή*** γενετήσιου προσανατολισμού. Οι εν λόγω φορείς μπορεί να αποτελούν τμήμα υπηρεσιών επιφορτισμένων σε εθνικό επίπεδο με την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή των ατομικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων που θεσπίζονται με άλλες	1. Τα κράτη μέλη ορίζουν ***έναν ανεξάρτητο*** φορέα ή φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας***,*** γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου***. Οι εν λόγω φορείς μπορεί να αποτελούν τμήμα υπηρεσιών επιφορτισμένων σε εθνικό επίπεδο με την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή των ατομικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των

κοινοτικές πράξεις, όπως με τις οδηγίες 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ.	δικαιωμάτων που θεσπίζονται με άλλες κοινοτικές πράξεις, όπως με τις οδηγίες 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ. ***Εφόσον δημιουργηθούν, για το σκοπό αυτό διάφοροι ανεξάρτητοι και αυτόνομοι φορείς ανάλογα με τους διάφορους παράγοντες διακρίσεων, τα άτομα που θεωρούν ότι είναι θύματα πολλαπλών διακρίσεων έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν σε ποιο φορέα θα προσφύγουν, αναθέτοντάς του να δράσει για λογαριασμό τους στις νομικές ή διοικητικές διαδικασίες, και ο φορέας αυτός είναι υπεύθυνος να εξετάσει την καταγγελία διακρίσεων στο σύνολό της***

Αιτιολόγηση

Πρέπει να προσαρμοστεί το σύστημα και η οργάνωση των φορέων υπεράσπισης της ισότητας ούτως ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις περιπτώσεις των πολλαπλών διακρίσεων.

Τροπολογία 56

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 12 – παράγραφος 2 – 2η περίπτωση

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	– διενέργεια εκστρατειών ενημέρωσης και δράσεων κατάρτισης.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να διευρυνθούν οι αρμοδιότητες των οργανώσεων υπεράσπισης της ισότητας συμπεριλαμβάνοντας και το έργο της κατάρτισης και της ενημέρωσης.

Τροπολογία 57

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 13 – στοιχείο β

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
β) κηρύσσονται ή είναι δυνατό να κηρυχθούν άκυρες ή τροποποιούνται	β) κηρύσσονται ή είναι δυνατό να κηρυχθούν άκυρες ή τροποποιούνται

οποιεσδήποτε συμβατικές διατάξεις, εσωτερικοί κανονισμοί επιχειρήσεων ή καταστατικά κερδοσκοπικών ή μη κερδοσκοπικών ενώσεων αντιβαίνουν στην αρχή της ίσης μεταχείρισης.	οποιεσδήποτε συμβατικές διατάξεις, εσωτερικοί κανονισμοί ***διοικητικών φορέων και*** επιχειρήσεων ή καταστατικά κερδοσκοπικών ή μη κερδοσκοπικών ενώσεων αντιβαίνουν στην αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων ώστε να εξασφαλισθεί η τήρηση της αρχής της ισότητας μεταχείρισης και στις δημόσιες υπηρεσίες.

Τροπολογία 58

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 14

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις επιβλητέες κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα επιβολής τους. Οι κυρώσεις μπορούν να περιλαμβάνουν την καταβολή αποζημίωσης, η οποία δεν δύναται να περιορίζεται από τον καθορισμό προηγούμενου ανώτατου ορίου, και πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.	Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις επιβλητέες κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα επιβολής τους. Οι κυρώσεις μπορούν να περιλαμβάνουν την καταβολή αποζημίωσης, η οποία δεν δύναται να περιορίζεται από τον καθορισμό προηγούμενου ανώτατου ορίου, και πρέπει να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ***και να έχουν ως αποτέλεσμα την παύση της διακριτικής μεταχείρισης και την άρση των αποτελεσμάτων της***.

Αιτιολόγηση

Πρέπει, για να επιτευχθεί ο σεβασμός της ισότητας μεταχείρισης, να προσαρμοσθούν οι διατάξεις που αφορούν τον ορισμό και την εφαρμογή κυρώσεων.

Τροπολογία 59

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 16 α (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	16 α. Η Επιτροπή, μέχρι …… προετοιμάζει και κινεί την διαδικασία

έγκρισης πρότασης με σκοπό τον συντονισμό της παρούσας οδηγίας με τις ισχύουσες οδηγίες σε θέματα ίσης μεταχείρισης και πρόληψης των διακρίσεων.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Ίση μεταχείριση των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού
Έγγραφα αναφοράς	COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας	LIBE
Γνωμοδοτική επιτροπή Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	FEMM 2.9.2008
Συντάκτης γνωμοδότησης Ημερομηνία ορισμού	Donata Gottardi 9.10.2008
Ημερομηνία έγκρισης	10.2.2009
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 15 –: 11 0: 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Urszula Krupa, Roselyne Lefrançois, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Doris Pack, Zita Pleštinská, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Riitta Siitonen, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Corien Wortmann-Kool, Anna Záborská, Μαρία Παναγιωτοπούλου-Κασσιώτου, Άννυ Ποδηματά
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Gabriela Crețu, Ana Maria Gomes, Donata Gottardi, Elisabeth Jeggle, Maria Petre